

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 7004897939
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:7004897939.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu: JUDr. Juraj Gavalčín, so sídlom Platanová 5, 040 01 Košice, správca konkurznej podstaty úpadcu Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, Krmanova 10, 040 01 Košice, IČO: 10 690 450, proti žalovaným: 1/ S. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. 4, XXX XX N., zastúpenej advokátom JUDr. Antonom Tabačákom, PhD., so sídlom Hlavná 82, 027 42 Oravský Biely Potok, 2/ M. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX U. a 3/ O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXXX/XX, XXX XX N., o námietkach žalovaných 1/ a 3/ proti zmenkovému platobnému rozkazu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. júna 2004, č. k. 4Zm/49/2003-10, a nároku žalobcu proti žalovanému 2/ o zaplatenie 23.980,18 Eur (722.427,- Sk) s prísl., o odvolaniach žalovanej 1/ a žalovaného 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 8. apríla 2015, pod č. k. 2Cbs/13/2004-160, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 8. apríla 2015, pod č. k. 2Cbs/13/2004-160, p o t v r d z u j e .

II. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 8. apríla 2015, pod č. k. 2Cbs/13/2004-160, zmenkový platobný rozkaz Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30. júna 2004, č. k. 4Zm/49/2003-10, proti žalovaným 1/ a 3/ ponechal v platnosti v rozsahu uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 16.515,66 Eur so 6 % úrokom od 20.08.2002 do zaplatenia a trovy konania 455,60 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti zmenkový platobný rozkaz zrušil. Žalobcovi a žalovaným 1/ a 3/ nepriznal náhradu trov námietkového konania. Žalovanému 2/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 16.515,66 Eur so 6 % úrokom od 20.08.2002 do zaplatenia a trovy konania 455,60 Eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením niektorého zo žalovaných 1/ a 3/ zaniká v

rozsahu plnenia povinnosť žalovaného 2/ a v prevyšujúcej časti žalobu proti žalovanému 2/ zamietol.

2. Žalobou, ktorá bola doručená súdu dňa 01.04.2003 sa správca konkurznej podstaty úpadcu domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu, ktorým by súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi zmenkovú pohľadávku 722.427,- Sk s úrokom 6 % od 23.09.2000 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania 36.120,- Sk do troch dní od doručenia zmenkového platobného rozkazu.

3. Súd na základe predloženého originálu zmenky vydal dňa 30.06.2004 zmenkový platobný rozkaz č. k. 4Zm/49/2003-10, ktorým návrhu žalobcu v plnom rozsahu vyhovel. V zákonnej lehote podali proti zmenkovému platobnému rozkazu námietky žalovaný 1/ a žalovaný 3/.

4. Súd prvej inštancie mal v konaní za preukázané, že dňa 26.04.1999 uzavreli úpadca ako veriteľ a žalovaná 1/ ako dlžník zmluvu o poskytnutí peňažných prostriedkov na základe oprávnenia na záložnú činnosť (ďalej len „zmluva 1“), ktorej predmetom bolo poskytnutie sumy 900.000,- Sk veriteľom dlžníkovi na určený účel - prevádzkové náklady (článok I bod 1. a 4.). Žalovaná 1/ sa zaviazala vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky vrátane dohodnutého úroku najneskôr do 28 kalendárnych dní od ich prevzatia. V súlade so zmluvou 1 mohla žalovaná 1/ jednostranne predĺžiť termín splatnosti o ďalších 28 kalendárnych dní, ak vyplatila pred uplynutím pôvodného termínu splatnosti prinajmenšom splatný úrok (4 % zo sumy poskytnutých peňažných prostriedkov), splátku istiny minimálne vo výške 18.000,- Sk a vystavila zmenku podľa článku V. bod 1. zmluvy 1 s novým termínom splatnosti s tým, že deň predĺženia termínu splatnosti sa na účely úročenia pohľadávky veriteľa považoval za opätovné prevzatie peňažných prostriedkov vo výške zostatku istiny (čl. II. bod 1., 2. a 4.). Podľa čl. V. bodu 1. zmluvy 1 dlžník (teda žalovaná 1/) mal vystaviť na veriteľa cudziu zmenku na sumu rovnajúcu sa zostatku istiny zvýšenú o úrok podľa čl. III. bod. 1 zmluvy 1 splatnú v dohodnutý termín splatnosti (článok II); zmenečníkom mala byť žalovaná 1/.

5. Úpadca a žalovaná 1/ uzatvorili dňa 26.04.1999 Zmluvu o zabezpečení záväzku prevodom práva (ďalej len „zmluva 2“), ktorou žalovaná 1/ previedla na úpadcu vlastnícke právo k dvom motorovým vozidlám a dvom valníkovým návesom, pričom tieto vozidlá úpadca súčasne bezplatne prenajal žalovanej 1/ na dobu trvania jej záväzku voči nemu (teda úpadcovi) zo zmluvy 1. V prípade omeškania žalovanej 1/ so zaplatením splátky odplaty za používanie peňažných prostriedkov podľa zmluvy 1 vznikla žalovanej 1/ povinnosť po dobu omeškania platiť mesačné nájomné vo výške 3% z odhadenej ceny predmetu zabezpečenia, ku dňu podpísania zmluvy 2 vo výške 37.500,- Sk mesačne. Po úplnom splnení záväzku podľa zmluvy 1 sa úpadca zaviazal previesť na žalovanú 1/ späťne vlastnícke právo k predmetu zabezpečenia.

6. Dňa 28.07.2000 uzatvorili úpadca a žalovaná 1/ dodatok č. 1 k zmluve 1, v ktorej v článku I. konštatovali, že zostatok dlhu z uzavretej zmluvy zo dňa 26.04.2000 (pravdepodobne zo dňa 26.04.1999) je 604.906,- Sk. V článku II. sa úpadca zaviazal poskytnúť žalovanej 1/ ďalšie peňažné prostriedky vo výške 150.000,- Sk, takže jej celkový dlh bol k tomuto dňu 754.906,- Sk. Žalovaná 1/ sa zaviazala zaplatiť najneskôr do 28.07.2000 úrok splatný k tomuto dňu vo výške 9.505,- Sk a v príslušný termín splatnosti sa zaviazala uhradiť popri splatnom úroku aj splátku istiny minimálne vo výške 15.000,- Sk.

7. Žalovaná 1/ vystavila dňa 28.07.2000 zmenku, ktorou sa ako zmenečník zaviazala, že za túto zmenku „bez protestu“ zaplatí úpadcovi zmenkovú sumu vo výške 815.300,- Sk s dátumom splatnosti 22.09.2000 a miestom platenia - Miroslav Sobol' - SaS Slovensko, Zvonárska 13, Košice. Žalovaná 1/ zmenku podpísala a opatrla svojou podnikateľskou pečiatkou v postavení vystaviteľa zmenky aj ako zmenečníka. Zmenku ako avalisti za príjemcu podpísali žalovaní 2/ a 3/.

8. Súd prvej inštancie skonštatoval, že sa v danom prípade jedná o zabezpečovaciu zmenku, ktorá mala zabezpečiť pohľadávku úpadcu vyplývajúcu zo zmluvy 1. V takom prípade môžu dlžník i zmenkoví ručiteľia namietat, že zmenkou krytá pohľadávka úpadcu čiastočne alebo úplne zanikla splnením. V

sporovom konaní o nárokoch zo zmenky súd prihliada na dôkazy, ktoré preukazujú splnenie záväzku zo zmenky celkom alebo čiastočne.

9. Námietky žalovanej 1/ a žalovaného 3/ sa týkali predovšetkým výšky uplatneného nároku spočívajúce v tom, že ich záväzok čiastočne zanikol v sume vyššej, ako je uplatnená pohľadávka, a to s ohľadom na vykonané úhrady. Súd prvej inštancie tieto námietky posúdil a dospel k záveru, že žalovaná 1/ ako dlžníčka vykonávala úhrady aj po vyhlásení konkurzu na majetok úpadcu s poslednou úhradou dňa 20.08.2002, vzhľadom na čo jej dlh voči žalobcovi je nižší - v sume 16.515,66 Eur. S prihliadnutím na uvedené konajúci súd preto čiastočne vyhovel námietkam žalovanej 1/ a žalovaného 3/ tak, že zmenkový platobný rozkaz proti žalovanej 1/ a žalovaného 3/ ponechal v platnosti v rozsahu uloženej povinnosti zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 16.515,66 Eur (497.551,- Sk) so 6% úrokom od 20.8.2002 do zaplattenia a trovy konania 455,60 Eur a v prevyšujúcej časti zmenkový platobný rozkaz zrušil.

10. Zrušujúca časť zmenkového platobného rozkazu sa týka istiny v sume 224.876,- Sk, ktorá predstavuje rozdiel medzi uplatnenou sumou 722.427,- Sk a zostatkom dlhu vo výške 497.551,- Sk, vrátane 6% úroku od 23.09.2000 do 20.08.2002, pretože z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie za preukázané, že do tohto dátumu žalovaná 1/ záväzok zo zmluvy o poskytnutí peňažných prostriedkov splácala, a tiež časti náhrady trov konania - súdneho poplatku, ktorý súd priznal žalobcovi v rozsahu miery úspechu (38% zo sumy 36.120,- Sk).

11. S prihliadnutím na predložené dôkazy súd prvej inštancie skonštatoval, že nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanému 2/ nie je v plnom rozsahu dôvodný, a preto uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 16.515,66 Eur so 6 % úrokom od 20.08.2002 do zaplattenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením niektorého zo žalovaných 1/ a 3/ zaniká v rozsahu plnenia povinnosť žalovaného 2/ a v prevyšujúcej časti žalobu proti žalovanému 2/ ako nedôvodnú zamietol.

12. Žalovaná 1/ sa so závermi súdu prvej inštancie nestotožnila, a preto prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 8. apríla 2015, pod č. k. 2Cbs/13/2004 - 160, odvolanie. Ako dôvody odvolania žalovaná 1/ uviedla ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. : súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ust. § 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p. : doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. : rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. V súvislosti s odvolacou námietskou podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p. žalovaná 1/ uviedla, že na základe zmluvy 2 sa autá a valníkové návesy stali vlastníctvom žalobcu. Pokiaľ by ich žalobca predal, mohla by byť ich cena z dlžnej sumy odpočítaná, avšak na uvedenom postupe sa žalovanej 1/ nepodarilo so žalobcom dohodnúť, čím predmetné vozidlá stratili na hodnote. V dôsledku uvedeného žalovaná 1/ navrhuje, aby bola cena vozidiel odrátaná z výšky dlhovanej sumy.

14. Odvolaciu námietku v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p. žalovaná 1/ odôvodnila tým, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené. Pohľadávka žalobcu mala byť podľa vedomosti žalovanej 1/ postúpená spoločnosti EUROSTONE s.r.o., pôvodne so sídlom Brezová 49, 071 01 Michalovce (aktuálne so sídlom Gogol'ova 18, 851 01 Bratislava), IČO: 36 584 223 (ďalej len „spoločnosť EUROSTONE“), čo žiada žalovaná 1/ preveriť, nakoľko by postúpením pohľadávky postupca stratil postúpenú pohľadávku s celým príslušenstvom, všetkými právami s ňou spojenými a nebol by ďalej oprávnený pohľadávku vymáhať a prijímať od dlžníka plnenie.

15. Nesprávne právne posúdenie podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p. vidí žalovaná 1/ v tom, že zo zaslaných dokladov o jednotlivých vykonaných úhradách vyplýva výška dlžnej čiastky v sume 380.219,- Sk, teda 12.620,95 Eur.

16. Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 8. apríla 2015, pod č. k. 2Cbs/13/2004-160,

podal odvolanie aj žalovaný 3/ a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil. Žalovaný 3/ svoje odvolanie odôvodnil rovnakou argumentáciou, o akú oprela svoje odvolanie žalovaná 1/ s výnimkou odvolacej námietky v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p.

17. K odvolaniam žalovanej 1/ a žalovaného 3/ sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vyjadril žalobca s tým, že navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ponechal v platnosti, nakoľko sa žalobca v plnej miere stotožňuje s jeho výrokom i odôvodnením.

18. K vyjadreniu žalobcu zaslala vyjadrenie žalovaná 1/, ktorá poukázala na nedostatočnosť vyjadrenia žalobcu, nakoľko sa tento nevyjadril k podstatným skutočnostiam uvedeným v podaných odvolaniach, pričom zdôraznila, že trvá na námietkach obsiahnutých v odvolaní. Žalovaná 1/ sa vyjadrila aj k odvolaniu žalovaného 3/, kde poukázala na ich vzájomne zhodné tvrdenia v podaných odvolaniach.

19. K odvolaniu žalovanej 1/ sa žalovaný 3/ vyjadril (č. l. 218 spisu), kde trval na svojom odvolaní s tým, že má vedomosť o podpísaní iba prvej a jedinej zmenky, ktorá bola platná odo dňa 26.04.1999 30dní. Iné zmenky podľa svojho tvrdenia žalovaný 3/ nepodpisoval. V prípade existencie jeho podpisu na ďalších zmenkách, požaduje overenie jeho podpisu grafológom.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“), [ust. § 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolania boli podané včas (ust. § 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (ust. § 379, ust. § 380 ods. 1, ust. § 383 C. s. p.), prejednal odvolania a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 1/ a žalovaného 3/ nie sú opodstatnené.

21. Vzhľadom k tomu, že odvolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), odvolací súd postupoval v zmysle ust. § 470 ods. 2 C. s. p., na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

22. Žalovaní 1/ a 3/ predovšetkým namietali, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia pri určovaní výšky dlžnej čiastky (ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), nakoľko podľa ich názoru z dokladov predložených žalovanou 1/ je zrejmé, že výška dlžnej čiastky je 380.219,- Sk (12.620,95 Eur), a nie 497.551,- Sk (16.515,66 Eur) ako určil súd prvej inštancie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že súd prvej inštancie jednoznačne a dôsledne vysvetlil, ktoré doklady zobral pri posúdení oprávnenosti žalobcom požadovanej dlžnej sumy do úvahy a ktoré doklady za riadne úhrady nepovažoval. Súdom prvej inštancie neprihliadol na čiastočné, resp. neúplné, platby (č. 8, 16, 26, 33 - 35, 39, 41, 45 - 47, 50 - 52, 54, 55, 57, 58, 60, 61 a 63 - 65), ktoré boli neskoršími príjmovými pokladničnými dokladmi riadne zaúčtované na príslušenstvo za konkrétne obdobie a na splátku pohľadávky, ani na opakujúce sa doklady (č. 24, 28, 37, 38, 41 a 42), ktoré sa týkali tej istej úhrady a zároveň neprihliadol na výpisy z bežného účtu o vykonaných platbách (č. 75 - 79), pretože na tieto úhrady predložila odporkyňa aj doklad o ich zaúčtovaní veriteľom na úhradu príslušenstva za konkrétne obdobie a na splátku dlhu. Argumentáciu žalovanej 1/ a žalovaného 3/ týkajúcu sa výšky dlžnej čiastky odvolací súd nepovažuje za relevantnú, nakoľko v priebehu celého konania nedošlo z ich strany k vysvetleniu ako dospeli k stanoveniu výšky dlžnej čiastky na sumu 380.219,- Sk (12.620,95 Eur). Vzhľadom na uvedené má odvolací súd za to, že žalovaná 1/ a žalovaný 3/ pri preukazovaní nesprávne stanovenej výšky dlžnej čiastky súdom prvej inštancie neunesli dôkazné bremeno.

23. Odvolací súd námietku žalovanej 1/ a žalovaného 3/, týkajúcu sa nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcom k autám a valníkovým návesom na základe zmluvy 2, v dôsledku čoho malo dôjsť k odpočítaniu ceny vozidiel z výšky dlhovanej sumy, posúdil a dospel k záveru, že nie je dôvodná. Odvolací súd je toho názoru, že žalovaná 1/ a žalovaný 3/ uvedenú argumentáciu v priebehu konania nepresadzovali a ani pri namietaní výšky dlžnej čiastky nebolo z ich strany spomínané odpočítanie hodnoty áut a valníkových návesov. Uvedené tvrdenie nebolo obsahom námietok proti zmenkovému

platobnému rozkazu, a preto súd prvej inštancie nepovažoval za potrebné sa týmto tvrdením zaoberať. Odvolací súd považuje takýto postup súdu prvej inštancie za správny a v súlade s ust. § 175 ods. 1 a 4 O. s. p.

24. Odvoláciu námietku podľa ust. § 205 ods. 2 písm. e/ O. s. p., že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), žalovaná 1/ odôvodnila tým, že pohľadávka žalobcu mala byť podľa jej vedomosti postúpená spoločnosti EUROSTONE. Odvolací súd nevidí dôvod na preverovanie domnienok strán sporu bez toho, aby z ich strany došlo k predloženiu akýchkoľvek relevantných dôkazov.

25. Odvolací súd preto vyhodnotil odvolacie dôvody žalovanej 1/ a žalovaného 3/ za nedôvodné, s poukazom na to, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový a právny stav, z ktorého vyvodil aj správny právny záver, svoje rozhodnutie riadne odôvodnil. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. potvrdil.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ust. § 262 a ust. § 255 ods. 1 C. s. p. Úspešnou stranou v odvolacom konaní bol žalobca, ktorému vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

27. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 34 C. s. p.).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).